

Församlingsinstruktion 2014

Oscars församling

INNEHÅLL

- Omvärldsanalys **sid 2**
- Gudstjänst **sid 3**
- Undervisning **sid 4**
- Mission **sid 4**
- Diakoni **sid 5**
- Slutord **sid 6**

Omvärldsbeskrivning

HISTORIK OCH OMVÄRLD

Oscars församling på Östermalm bildades 1906 ur den gamla Ladugårdslandsförsamlingen, som delades upp i Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församling. Församlingen omfattar stenstaden från förra sekelskiftet, Gärdesstaden från 1930-talet, Frihamnen samt södra Djurgården.

Den totala folkmängden är ca 38 000 invånare. Under åren 2002 till 2013 har befolkningen ökat med cirka 4 000 personer medan antalet kyrkotillhöriga minskat med cirka 1 000 personer. Kyrkotillhörigheten år 2014 är relativt hög med cirka 25 000 medlemmar. Detta motsvarar 66 procent vilket är nära riksgenomsnittet. Kyrkoavgiften har under många år varit 66 öre.

Medlemsfördelningen visar att omkring 60 % av åldersgruppen 0–19 år är medlemmar medan i åldersgruppen över 64 år är medlemsprocenten för kvinnor 79 % och män 69 %. Totalt är 70 % av kvinnorna och 63 % av männen medlemmar.

52 % av de barn som föddes i församlingen under 2014 döptes. I de familjer där minst en förälder är medlem i Svenska kyrkan döptes 65,5 %. Motsvarande siffra för hela riket är 67,9 %.

I Frihamnen och på Loudden förväntas befolkningen öka kraftigt under åren 2017–2030 då 5 000 nya bostäder och arbetsplatser för 12 000 personer förväntas tillkomma. Flertalet av de nya bostäderna kommer att bebos av personer i åldern 25–45 år, sannolikt många barnfamiljer. I Frihamnen planeras även för en båt med studentbostäder.

Inom församlingen ligger flera stora arbetsplatser. Garnisonen, Sveriges Radio, Sveriges Television, TV4, Försvarsmaktens högkvarter samt Frihamnen tillsammans med flera av Stockholms största turistattraktioner såsom Skansen, Wasamuseet och Gröna Lund, innebär att det inom församlingen vistas en stor dagbefolkning. I församlingen finns flera skolor och förskolor, bland annat församlingens Lilla Prästkragen som är en Montessoriinriktad förskola. De flesta av skolorna i församlingen har sina avslutningar i någon av våra kyrkor.

FÖRSAMLINGENS KYRKOR

I församlingen finns fem kyrkor; Oscarskyrkan, Gustaf Adolfskyrkan, Djurgårdskyrkan, Olaus Petri kyrka och Oscarskyrkans Lillkyrka. De olika kyrkorna ger plats för viss olikhet i inriktning och liturgi. Seglora kyrka på Skansen, Galärvarvets kapell på Djurgården samt Sjömanskyrkans kapell i Frihamnen finns också inom församlingens gränser.

INTERNATIONELL OMVÄRLD

Oscars församling har sedan 2002 ett väl utvecklat vänförsamlingsutbyte med Martin Luther Kirchengemeinde i Zeuthen, Berlin, Tyskland.

OMVÄRLDSANALYS

Oscars församling är inte så homogen som grannförsamlingen Hedvig Eleonora där de flesta är välbemedlade. Rent geografiskt ser vi hos oss en skillnad mellan området söder om Valhallavägen och Gärdesstaden. På Gärdet finns många små lägenheter och i en del av dem bor ensamstående föräldrar och äldre med låg inkomst. Vi ser att församlingen ska göra en diakonal insats med fondmedel och stödjande samtal. Östermalms kontrakt har under 2014 genomfört en diakonal inventering vilken bland annat visat på ungdomars stora behov av samtalsstöd. Vi såg här det viktigt att prioritera detta behov och inrättade en ungdomskuratorstjänst.

Vi ser ett problem i att bara 65,5 % av barnen, som har minst en förälder som medlem, döps. Församlingen vill arbeta på att få upp dopfrekvensen. Detta vill vi göra genom våra öppna förskolor, vår heltidsförskola, barnkörerna och i gudstjänster så som Mässa med små och stora. Vi vill också öka direktkontakten med föräldrar som inte svarar på dopinbjudan

Modell som visar delar av Frihamnen och Loudden ca 2025

från oss. Den framtida nya stadsdelen kommer att innebära en utmaning inte minst kring barnverksamheten.

Det finns en allmän öppenhet för kyrkan i församlingen och kyrkans traditioner är viktiga för många församlingsbor. Vi ser att detta är viktigt att ta till vara, bland annat genom att generöst öppna kyrkorna för skolavslutningarna. Vi erbjuder många alternativ för ungdomar som vill konfirmeras, för att fortsatt ha en hög konfirmationsfrekvens. 2014 konfirmerades 59 % av 15-åringarna som är medlemmar. I församlingen finns många kulturinstitutioner som vi bygger relationer till genom att bland annat finnas med i deras krisgrupper. Det stora antalet film- och tv-produktionsbolag inom församlingen, ger oss en unik möjlighet att öppna våra kyrkor för filminspelningar och andra produktioner.

Vi vill fortsätta att vara en aktiv församling där alla åldersgrupper känner sig hemma och sedda. Vi vill aktivt verka för att församlingsbornas öppenhet för kyrkan och dess verksamhet, finns kvar i framtiden.

Den största utmaningen på sikt är att öka medlemsgruppen 0–19 år.

Gudstjänst

VISION

Gudstjänsterna och de kyrkliga handlingarna i församlingen avser att låta Gud uppenbara sin närvaro bland människor genom förkunnelsen av Evangeliet om Jesus Kristus i enlighet med Bibelns vittnesbörd samt genom att förvalta och utdela kyrkans sakrament. Övergripande är att församlingens gudstjänster ska firas på ett sådant sätt att människor upplever samhörighet med varandra i gudstjänstens gemenskap samt att gudstjänsterna i allt och alltid ska peka på, vittna om och förkunna det glada budskapet om den uppståndne och levande Jesus Kristus.

BEFINTLIG VERKSAMHET

Gudstjänster firas varje vecka i våra kyrkor och på äldreboenden i församlingen. Söndagar firar församlingen gudstjänster i Oscarskyrkan, Djurgårdskyrkan och Gustaf Adolfskyrkan. Veckomässor firas i Oscarskyrkan och Olaus Petri kyrka. De kyrkliga handlingarnas gudstjänster firas oregelbundet, men kontinuerligt i församlingens kyrkor. Vi erbjuder dop, vigsel och begravningsgudstjänster i samtliga kyrkor alla dagar i veckan. För att tillmötesgå lokaltradition har vi även hemdop då detta efterfrågas.

Gudstjänsterna i Oscarskyrkan kännetecknas av variation och nyskapande – Oscarsmessa, Tema Ungdomsmessa och Messa för små och stora är bärande ordningar. Djurgårdskyrkans gudstjänster har en liturgiskt lågkyrklig tradition med söndagsgudstjänsten som centrum. Gudstjänsterna i Gustaf Adolfskyrkan följer en liturgiskt högkyrklig tradition med högmässan i centrum. Försvarmakten har tillgång till Gustaf Adolfskyrkan då de firar sina gudstjänster. Stiftelsen Brödet firar också sina gudstjänster en gång i månaden i Gustaf Adolfskyrkan. Veckomässorna i Olaus Petri kyrka utmärks av närheten till församlingens barn-, ungdoms- och konfirmandarbete. Hemkyrkan firar gudstjänster varje vecka på de äldreboenden som finns i församlingen. Gudstjänsterna bärs av en stabil gudstjänstgemenskap. Detta gäller även andakter i samband med övrig verksamhet.

Församlingens gudstjänstliv präglas i alla sina delar av en mycket bred och rik musiktradition. Församlingens körer berikar och nyanserar söndagarnas gudstjänster. Musik i olika former är central för alla delar av församlingens gudstjänstliv och tradition. Den har också en viktig och framträdande plats i de kyrkliga handlingarnas gudstjänster. De många konserterna utgör mötesplatser och är traditionsbärare för dem som ännu inte känner sig hemma i församlingens gudstjänstliv.

Ekumeniska gudstjänster firas tillsammans med Östermalms Kristna Råd som församlingen har ett samarbete med sedan många år. Den koreanska församlingen, som numera tillhör Ekumeniakyrkan, firar sin huvudgudstjänst på söndagarna i Olaus Petri kyrka.

MÅLSÄTTNING

Målsättningen med församlingens firande av gudstjänst är att människor ska lära känna Gud. Människor ska väckas till den tro de kanske inte tidigare hade, de ska stärkas i den tro de redan har och rustas för att leva som ansvarstagande kristna i samhället.

Undervisning

VISION

Då livet som kristen är ett andligt växande är undervisningens syfte att hjälpa människor att växa i tro och växa in i kyrkans liv. Vi vill ge människor möjlighet att bearbeta de existentiella frågorna och att upptäcka, förstå och leva i den kristna tron. Vi vill stimulera till reflektion och tankar kring gudsbild, bibelsyn och alla människors lika värde.

BEFINTLIG VERKSAMHET

I Oscars församling finns många sammanhang där visionen kan förverkligas. Det gäller barn- och ungdomsgrupper, konfirmandarbete, körer, samtals- och studiegrupper liksom föredragen i Sommarkyrkan och i föreningsverksamheten. Våra gudstjänster innehåller moment av undervisande och livstolkande karaktär. De personliga mötena inför dop-, vigsel- och begravningsgudstjänster har stor betydelse för undervisningen i kristen tro och kunskapen om vår psalmtradition.

Öppen förskola, minstingudstjänster, familjegudstjänster, barnnrytmik för barn 0-3 år, barnkörer, ungdomskörer, påsk- och julvandringar för förskolor och skolbarn i åldern 6-12 år samt konfirmandarbetet har alla sina givna platser i ett systematiskt utvecklingsarbete. Lägerverksamhet för ungdomar, ledarutbildning, öppen verksamhet för ungdomar på Östermalm samt utvecklingen av förmågan att möta ungdomar i sociala medier ingår också i verksamheten. Skolprästen

informerar på skolorna och deltar också ibland i den undervisande och kontaktskapande verksamheten.

Heltidsförskolan Lilla Prästkragen som drivs av församlingen, styrs av samhällets regler som till exempel barnkonventionen, skollagen och läroplan samt vår egen församlingsinstruktion. I undervisningsdelen ingår inte bordsbön eller högläsning av bibelberättelser etc. Konfessionella inslag förekommer enbart i de frivilliga utbildningsmomenten kyrksamling och gudstjänst för små och stora. Detta innebär att barn som inte deltar stannar kvar på förskolan tillsammans med någon eller några ur personalgruppen. Barnets vårdnadshavare meddelar i samband med inskrivningen om barnet ska delta i utbildningsmomenten eller inte. Se vidare information i måldokumentet 0-18 år, bilaga 1.

MÅLSÄTTNING

Enligt Kyrkoordningen intar barnen en särställning i Svenska kyrkan vilket innebär att de särskilt ska uppmärksammas i kyrkans verksamhet. Det är viktigt att öka antalet döpta i församlingen. En huvudpunkt är att utveckla församlingens program för dopuppföljning 0-18 år. En annan viktig utmaning är att upplysa och undervisa dem som är odöpta och som står som "antecknade" i våra register och innan 18 års ålder ska hjälpas att ta ställning till sitt kyrkomedlemskap. Konfirmander som inte är döpta utgör den största gruppen aktiva inträden.

Programmet för dopuppföljning 0-18 år tar sin utgångspunkt i hur församlingen ska arbeta med dopgudstjänsten och kontakten med nyblivna föräldrar. Dessa ska genom personliga kontakter informeras om och erbjudas församlingens olika verksamheter för barn och föräldrar. I den öppna förskolan ska en aktiv undervisning om dopet ges. Antalet döpta ska årligen följas upp mot antalet födda barn och de föräldrar som inte valt att döpa sitt barn ska kontaktas med information och erbjudande om dop.

Mission

VISION

Oscars församling vill vara en mötesplats där mission tydligt genomsyrar all verksamhet i församlingen. Visionen är att arbeta på ett sätt som både förvaltar tradition och använder nya sätt att "nä ut" till människor. Mission är att gestalta tron på Jesus Kristus så att människor väcks till fördjupat intresse och engagemang för vad tron kan betyda i livet samt förmedla kunskap om kristen tro.

BEFINTLIG VERKSAMHET

Mission är att möta människor i deras livssituation med deras tros- och livsfrågor samt förmedla det kristna budskapet. Ur ett lokalt perspektiv bedrivs mission genom församlingens omfattande barn-, konfirmations- och ungdomsverksamhet samt skolkyrkoverksamhet. För vuxna har församlingen ett stort antal samtals- och studiegrupper med olika inriktningar. Våra öppna kyrkor är missionerande genom att människor kan komma in, tända ljus och stilla sig inför kyrkorummets helgd.

Genom sin evangeliserande karaktär är missionsperspektivet närvarande och synligt i församlingens gudstjänster, kyrkliga handlingar och rika musikverksamhet med barn-, ungdoms- och vuxenkörerna. Församlingens stora utbud av konserter, bland annat orgelkonserter, är ofta en väg in i kyrkan och de förmedlar det kyrkomusikaliska

arvet samt presenterar nutida kyrkomusik. Populära och högklassiga konserter ska fortsätta att vara ett signum för Oscars församling.

På äldreboendena i församlingen är missionen levande genom våra gudstjänster och samtal. Inom vår diakoni görs missionen närvarande i möten med människor i behov av samtalsstöd, social träning och ekonomiskt bistånd.

Ett välfungerande informationsarbete är, sett ur missionsaspekten, mycket viktigt eftersom kommunikationen av vad kyrkan står för också är mission. Församlingens synlighet genom en alltid uppdaterad hemsida, Facebook, tidningsannonser, församlingsbladet och i stiftets predikoturer, ska vi fortsätta att främja. Församlingens ungdomsverksamhet har en egen hemsida och Facebooksida. Att våra diakoner och präster finns ute bland människor är i sig också ett sätt att synas.

Församlingen har ett eget bibliotek med bibliotekarie. Vänföreningen Oscarsbibliotekets Vänner har ett nära samarbete med biblioteket. Flera föreningar har anknytning till församlingen, t ex Djurgårdskyrkans Vänner och Oscars Seniorer. I sin verksamhet möter dessa ett stort antal människor och bidrar därmed till att föra ut det kristna budskapet.

Sommarkyrkan i Djurgårdskyrkan vänder sig till daglediga och turister med andakter och gudstjänster, föredrag, musik samt caféverksamhet som öppnar för många samtal. I denna verksamhet arbetar ett särskilt team, oftast prästkandidater i Stockholms stift.

Församlingen anser att de internationella frågorna är så viktiga att kyrkorådet har ett eget utskott för dessa. Internationellt bedrivs mission även genom församlingens engagemang att tillsammans med Simrishamns pastorat stödja ett barnhem och kvinnohus i Sakiai, Litauen. I församlingen finns Oscars internationella forum som bjuder in föredrags-hållare för att sätta fokus på aktuella internationella frågor. Församlingen stödjer också Svenska kyrkans internationella arbete genom olika projekt och Svenska kyrkan i utlandet genom de stora nationella insamlingarna.

MÅLSÄTTNING

Arbetet med mission i ett lokalt perspektiv med betoning på evangelisation ska väcka engagemang och intresse för kristen tro och kyrkans arbete. Vi vill fortsätta arbetet med gudstjänstutveckling samt se över och utveckla det diakonala arbetet. Andra utmaningar är att nå församlingens dagbefolkning, öka antalet volontärer och att nå mitt-i-livet-åldrarna, särskilt de inflyttade i de nya områdena.

Diakoni

VISION

Oscars församlings diakoni är kristen tro omsatt i praktisk handling. Genom bön, ord och handling ger församlingens diakoni stöd och mötesplatser för människor i alla åldrar. Det diakonala förhållningssättet är också synligt i församlingens övriga grundläggande uppgifter såsom gudstjänst, undervisning och mission.

BEFINTLIG VERKSAMHET

För människor i en pressad vardag har församlingen mötesplatser för de som söker kontakt med diakonin. Detta sker genom öppen mottagning och många olika samtals- och stödgrupper. Tillsammans med föreningen Kontakt och gemenskap bedrivs en viktig del av församlingens diakonala verksamhet, bland annat genom en väl utbyggd besöksverksamhet.

De båda boendena för äldre, Föreningen Oscarshemmet och Setterwalls stiftelse, har en stark anknytning till församlingen

och bedriver med hjälp av sina föreståndare en viktig diakonal verksamhet för de boende. Gula Änglarna, sprungna ur församlingens diakoni, är en viktig samarbetspartner i arbetet med att stödja personer med missbruksproblem och hemlöshet. I detta sammanhang samverkar diakonin också med Convictus Bryggan Hjorthagen.

De fonder Oscars församling förvaltar är en viktig resurs i den diakonala verksamheten. Många söker och får ekonomiskt stöd, bland annat för glasögon, tandvård, hyror med mera.

Sorgegrupper och själavårdande samtal för enskilda med präst och diakon bedrivs kontinuerligt. Bibliotekets verksamhet är också diakonal då de som själva inte kan komma till biblioteket får hem sina böcker genom frivilligas försorg. Biblioteket är också en naturlig mötesplats för samtal och social samvaro.

Beredskapsdiakoni och församlingens krisberedskapsorganisation är väl utvecklat. Kontinuerligt sker övningar för att hålla en hög beredskap. Församlingen är med i POSOM-gruppen (Psykiskt och Socialt omhändertagande vid stora olyckor).

MÅLSÄTTNING

Vi ska utöka Hemkyrkan genom ett gott samarbete med såväl hemtjänsten som med ASIH (Avancerad sjukvård i hemmet), då allt mer vård kommer att utföras i den formen.

Många äldre är ensamma och i behov av en mänsklig kontakt. Därför vill vi öka antalet hembesök, bland annat med hjälp av fler volontärer.

Vi ska möta unga och utsatta familjer i vår församling. Detta gäller såväl samtal som ekonomiskt stöd. Ett mål är att i framtiden arrangera gemensamma dopgudstjänster med efterföljande samkväm för familjer som saknar möjlighet att arrangera detta.

I takt med att nya bostadsområden byggs i församlingen ska vi också möta det ökande behovet av stöd hos människor i åldern 25-45 år, som på olika sätt upplever en pressad tillvaro. Det kan handla om relationsproblem, livskriser, arbetslöshet, stress med mera. Utifrån statistiska prognoser ser vi att denna åldersgrupp kommer att vara dominerande i nybyggnadsområdena.

Vi vill att den verksamhet som idag vänder sig till de mest utsatta, förstärks. Olika former av mötesplatser har fortsatt hög prioritet. Vi vill även bibehålla och stärka vår diakonala närvaro i flera verksamheter som finns i området och som drivs av andra, såsom Föreningen Kontakt och gemenskap, Gula Änglarna, Ny Gemenskap, Convictus, och Frälsningsarmén. En fortsatt nära kontakt och samverkan med stadsdelsförvaltningen är viktigt.

Slutord

Oscars församling har en omfattande verksamhet för alla åldersgrupper, men vill inför de kommande åren särskilt arbeta med att öka dopfrekvensen. Detta är en ödesfråga inför den framtida existensen av församlingen och Svenska kyrkan. Grupper som vi vill öka kontakten med är barn i mellanstadieåldern och deras familjer, samt medlemmar i medelåldern.

Vår övergripande vision är Oscars församling har till uppgift att vårda och värna de kyrkliga traditionerna via dels gudstjänstlivet med dess sakrament dels bedriva en aktiv diakoni jämte undervisning och mission. Arbetet ska vara framtidsinriktat med syfte att attrahera den unga generationen så att den negativa trenden avseende medlemskap i Svenska kyrkan bryts.

Stockholm 2015-05-25

Gaby Borglund
Ordförande Kyrkofullmäktige

Hans Rhodin
Kyrkoherde